

Slovenská obchodná inšpekcia
Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie v Nitre
pre Nitriansky kraj
p. schr. 49/A, Staničná 9, 950 50 Nitra

Číslo: P/0040/04/23

V Nitre dňa 16.11.2023

R O Z H O D N U T I E

Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie v Nitre pre Nitriansky kraj (ďalej aj ako „*ISOI v Nitre*“), ako príslušný orgán podľa § 3 ods. 1, § 3 ods. 2 písm. d), § 4 ods. 1 a § 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 20 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v súlade s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov,

r o z h o d o l t a k t o:

účastníkovi konania:

obchodné meno: **VZP ADRIKA s.r.o.**
sídlo: **Bystrá 931/9, 949 01 Nitra**
IČO: **46 438 335**

na základe kontroly vykonanej dňa 03.07.2023 v prevádzkarni VZP ADRIKA s.r.o., Mlynská 4, Nitra, zameranej na prešetrenie spotrebiteľského podnetu č. 358/2023,

- **pre porušenie povinnosti podľa ustanovenia § 18 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov**, v zmysle ktorého *vybavenie reklamácie nesmie trvať dlhšie ako 30 dní odo dňa uplatnenia reklamácie*, keď prešetrením spotrebiteľského podnetu č. 358/2023 bolo v čase kontroly dňa 03.07.2023 inšpektormi I SOI v Nitre zistené, že spotrebiteľ si od účastníka konania zakúpil pracovnú obuv v celkovej hodnote 69,90 € (pokladničný doklad č. 59294/0063 zo dňa 10.10.2022 tvorí prílohu spotrebiteľského podnetu), pričom dňa 13.04.2023 si v prevádzkarni VZP ADRIKA s.r.o., Mlynská 4, Nitra osobne uplatnil reklamáciu z dôvodu, že „*odlupuje sa farba, odlepuje prešitie v prednej časti*“, ktorá nebola zo strany účastníka konania vybavená v zákonnej lehote do 30 dní odo dňa jej uplatnenia,
- **pre porušenie povinnosti podľa ustanovenia § 18 ods. 10 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov**, v zmysle ktorého *predávajúci je povinný viesť evidenciu o reklamáciách, ktorá musí obsahovať údaje o dátume uplatnenia reklamácie, dátume a spôsobe vybavenia reklamácie a poradové číslo dokladu o uplatnení reklamácie*, keď v čase kontroly dňa 03.07.2023 bolo prešetrením spotrebiteľského podnetu č. 358/2023 inšpektormi I SOI v Nitre zistené, že účastníkom konania predložená evidencia reklamácií neobsahovala údaje o dátume a spôsobe vybavenia reklamácie a poradové číslo dokladu o uplatnení reklamácie uplatnenej dňa 13.04.2023 na pracovnú obuv,

u k l a d á

účastníkovi konania podľa § 24 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov p o k u t u vo výške **500,- €** (slovom päťsto eur).

O d ô v o d n e n i e

Dňa 03.07.2023 vykonali inšpektori I SOI v Nitre kontrolu v prevádzkarni VZP ADRIKA s.r.o., Mlynská 4, Nitra, zameranú na prešetrenie spotrebiteľského podnetu č. 358/2023 v zmysle ustanovení zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „*zákon o ochrane spotrebiteľa*“), zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „*zákon o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa*“) a zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov.

Prešetrením spotrebiteľského podnetu č. 358/2023 bolo v čase kontroly dňa 03.07.2023 inšpektormi I SOI v Nitre zistené, že spotrebiteľ si od účastníka konania zakúpil pracovnú obuv v celkovej hodnote 69,90 €, pričom dňa 13.04.2023 si v prevádzkarni VZP ADRIKA s.r.o., Mlynská 4, Nitra osobne uplatnil reklamáciu z dôvodu, že „*odlupuje sa farba, odlepuje prešitie v prednej časti*“, ktorá nebola zo strany účastníka konania vybavená v zákonnej lehote do 30 dní odo dňa jej uplatnenia.

Prílohu spotrebiteľského podnetu tvorí: Pokladničný doklad č. 59294/0063 zo dňa 10.10.2022; Reklamačný lístok (bez dátumu); Oznámenie o výsledku prešetrenia reklamácie od výrobcu Batz Hungary Kft, 2013, Pomáz Tölgyes Kálmán utca 9 zo dňa 12.05.2023.

V čase kontroly dňa 03.07.2023 konateľka účastníka konania predložila kópiu Reklamačného lístku s dátumom prijatia reklamácie 13.04.2023.

Prílohu č. 1 inšpekčného záznamu zo dňa 03.07.2023 tvorí: E-mail zo dňa 16.05.2023 od výrobcu Batz Hungary Kft adresovaný účastníkovi konania, v ktorom sa uvádza, že reklamáciu zamietli a v prílohe zasielajú oznámenie o výsledku prešetrenia reklamácie; Oznámenie o výsledku prešetrenia reklamácie zo dňa 12.05.2023.

Podľa vyjadrenia konateľky účastníka konania kontaktovali spotrebiteľa telefonicky a spotrebiteľ sa dostavil osobne do prevádzkarne a prevzal predmetnú reklamáciu spolu s vyjadrením výrobcu.

Zároveň bolo v čase kontroly dňa 03.07.2023 prešetrením spotrebiteľského podnetu č. 358/2023 inšpektormi I SOI v Nitre zistené, že účastníkom konania predložená evidencia reklamácií neobsahovala údaje o dátume a spôsobe vybavenia reklamácie a poradové číslo dokladu o uplatnení reklamácie uplatnenej dňa 13.04.2023 na pracovnú obuv.

Za zistené nedostatky, a tým aj za preukázané porušenie § 18 ods. 4, § 18 ods. 10 zákona o ochrane spotrebiteľa, citované vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia, zodpovedá v plnom rozsahu účastník konania, nakoľko v zmysle ustanovenia § 2 písm. b) zákona o ochrane spotrebiteľa je predávajúcim.

Na základe uvedených skutočností bolo účastníkovi konania zaslané oznámenie o začatí správneho konania č. P/0040/04/23 zo dňa 20.10.2023 do jeho aktivovanej elektronickej schránky, ktoré bolo účastníkovi konania doručené dňa 20.10.2023.

V zmysle § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, v znení neskorších predpisov, mal účastník konania možnosť vyjadriť sa k dôvodom konania do 8 dní odo dňa doručenia oznámenia o začatí správneho konania, prípadne navrhnúť doplnenie dokazovania.

K oznámeniu o začatí správneho konania sa účastník konania v lehote stanovenej správnym orgánom nevyjadril.

Vo vysvetlivke k inšpekčnému záznamu zo dňa 03.07.2023 konateľka účastníka konania (prítomná pri kontrole) uviedla, že výrobca im neskoro poslal oznámenie aj reklamáciu.

K tomu správny orgán uvádza, že uvedená skutočnosť nezbavuje účastníka konania zodpovednosti za zistené porušenie zákona, nakoľko zákon o ochrane spotrebiteľa je koncipovaný na princípe objektívnej zodpovednosti a teda pri posudzovaní vecí nemožno prihliadať na subjektívne aspekty na strane účastníka konania. Účastník konania ako predávajúci zodpovedá teda za plnenie svojich zákonných povinností objektívne, t. j. bez ohľadu na zavinenie (úmysel, nedbanlivosť) alebo iné okolnosti, za ktorých k ich porušeniu došlo. Rozhodujúci je stav zistený v čase kontroly, z ktorého jednoznačne vyplýva porušenie zákona o ochrane spotrebiteľa. Účastník konania je povinný po celý čas výkonu svojej podnikateľskej činnosti dodržiavať všetky právne predpisy vzťahujúce sa na ochranu spotrebiteľa, vrátane zákona o ochrane spotrebiteľa. Slovenská obchodná inšpekcia ako orgán kontroly vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa posudzuje formálnu stránku reklamačného konania a neposudzuje subjektívnu stránku reklamácie, t. j. či reklamácia bola opodstatnená. Formálny postup je taxatívne vymedzený v ustanovení § 18 zákona o ochrane spotrebiteľa. Slovenská obchodná inšpekcia rovnako nezasahuje do rozhodnutia o vybavení reklamácie. Na konštatovanie dozorného orgánu o porušení niektorej z povinností vzťahujúcich sa k reklamačnému konaniu predávajúcim teda nemá žiadny vplyv opodstatnenosť reklamácie, predávajúci je povinný každú reklamáciu vybaviť zákonom požadovaným spôsobom.

Podľa § 18 ods. 4 zákona o ochrane spotrebiteľa *„Ak spotrebiteľ uplatní reklamáciu, predávajúci alebo ním poverený zamestnanec alebo určená osoba je povinný poučiť spotrebiteľa o jeho právach podľa všeobecného predpisu; na základe rozhodnutia spotrebiteľa, ktoré z týchto práv spotrebiteľ uplatňuje, je povinný určiť spôsob vybavenia reklamácie podľa § 2 písm. m) ihneď, v zložitých prípadoch najneskôr do 3 pracovných dní odo dňa uplatnenia reklamácie, v odôvodnených prípadoch, najmä ak sa vyžaduje zložité technické zhodnotenie stavu výrobku alebo služby, najneskôr do 30 dní odo dňa uplatnenia reklamácie. Po určení spôsobu vybavenia reklamácie sa reklamácia vybaví ihneď, v odôvodnených prípadoch možno reklamáciu vybaviť aj neskôr; vybavenie reklamácie však nesmie trvať dlhšie ako 30 dní odo dňa uplatnenia reklamácie. Ak k prevzatíu predmetu reklamácie predávajúcim dôjde v neskorší deň, ako je deň uplatnenia reklamácie, tak lehoty na vybavenie reklamácie podľa tohto odseku začínajú plynúť odo dňa prevzatia predmetu reklamácie predávajúcim; najneskôr však od momentu, kedy predávajúci znemožní alebo zabráni prevzatie predmetu reklamácie. Po uplynutí lehoty na vybavenie reklamácie má spotrebiteľ právo od zmluvy odstúpiť alebo má právo na výmenu výrobku za nový výrobok.“*

Zákon o ochrane spotrebiteľa pod pojmom vybavenie reklamácie v § 2 písm. m) rozumie ukončenie reklamačného konania odovzdaním opraveného výrobku, výmenou výrobku, vrátením

kúpnej ceny výrobku, vyplatením primeranej zľavy z ceny výrobku, písomnou výzvou na prevzatie plnenia, alebo jej odôvodneným zamietnutím. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že zákon o ochrane spotrebiteľa pri vybavení reklamácie v zmysle zákona počíta s aktivitou zo strany predávajúceho, ktorý v rámci zákonom stanovenej lehoty odovzdá opravený výrobok, vymení ho, vráti kúpnu cenu tovaru, vyplatí zľavu z ceny, písomne vyzve na prevzatie tovaru, alebo reklamáciu v rámci tejto lehoty odôvodnene zamietne. Vybavenie reklamácie iným spôsobom sa za riadne a zákonné ukončenie reklamačného konania nepovažuje. Ani k jednému z uvedených úkonov vo vzťahu k predmetnej reklamácií nedošlo zo strany účastníka konania v rámci zákonom stanovenej 30 dňovej lehoty a preto správny orgán považuje postih účastníka konania za porušenie § 18 ods. 4 zákona o ochrane spotrebiteľa za opodstatnený.

Podľa § 18 ods. 10 zákona o ochrane spotrebiteľa *„Predávajúci je povinný viesť evidenciu o reklamáciách a predložiť ju na požiadanie orgánu dozoru na nazretie. Evidencia o reklamácií musí obsahovať údaje o dátume uplatnenia reklamácie, dátume a spôsobe vybavenia reklamácie a poradové číslo dokladu o uplatnení reklamácie.“*

Inšpektorát SOI v Nitre pre Nitriansky kraj, ako príslušný správny orgán, preskúmal podkladový materiál v predmetnej veci v celom rozsahu a dospel k záveru, že protiprávny skutkový stav bol v danom prípade spoľahlivo preukázaný. Pri hodnotení dôkazov správny orgán vychádzal najmä zo skutkového stavu zisteného pri kontrole a zaznamenaného v inšpekčnom zázname zo dňa 03.07.2023, ktorý považuje za nepochybne zistený.

O výške pokuty rozhoduje inšpektorát SOI, ktorý podľa § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa uloží výrobcovi, predávajúcemu, dovozcovi, dodávateľovi alebo osobe podľa § 9a alebo § 26 za porušenie povinností ustanovených v tomto zákone pokutu až do výšky 66 400 eur, za opakované porušenie počas 12 mesiacov uloží pokutu do 166 000 eur, ak odsek 6 neustanovuje inak. Podľa § 24 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa: *„Pri určení výšky pokuty sa prihliada najmä na charakter protiprávneho konania, závažnosť porušenia povinnosti, spôsob a následky porušenia povinnosti.“* Podľa § 24 ods. 6 zákona o ochrane spotrebiteľa: *„Ak ide o menej závažné porušenie povinnosti podľa odseku 1, na základe postupu podľa odseku 5, orgán dozoru môže pred rozhodnutím o uložení pokuty povinného vyzvať, aby upustil od protiprávneho konania a v určenej lehote vykonal opatrenia na nápravu následkov protiprávneho konania. Vo výzve orgán dozoru oznámi následky protiprávneho konania, určí povinnému primeranú lehotu na výkon opatrení na ich nápravu a poučí ho o následkoch v prípade ich nevykonania. Ak povinný upustí od protiprávneho konania a vykoná opatrenia podľa predchádzajúcej vety, orgán dozoru nevydá rozhodnutie o uložení pokuty. Ak povinný neupustí od protiprávneho konania a nevykoná opatrenia na nápravu následkov protiprávneho konania oznámených vo výzve v určenej lehote, orgán dozoru rozhodne o uložení pokuty podľa odseku 1.“* Správny orgán pri určení výšky pokuty vychádzal z vlastných zistení a uváženia správneho orgánu aplikujúceho zákon. Jednotlivé dôkazné prostriedky zhodnotil podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti a dospel k záveru, že porušenie povinností zo strany účastníka konania, bolo spoľahlivo preukázané. Správny orgán zastáva názor, že v predmetnom prípade, s prihliadnutím na charakter a rozsah zistených nedostatkov, nejde o menej závažné porušenie povinnosti v zmysle ustanovenia § 24 ods. 6 zákona o ochrane spotrebiteľa, tzn. z uvedeného dôvodu bol správny orgán povinný pristúpiť k uloženiu postihu. Správny orgán podotýka, že využitie predmetného inštitútu je len fakultatívne. V zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky sú štátne orgány oprávnené konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon – v uvedenom prípade zákon o ochrane spotrebiteľa.

Podľa § 24 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa bolo pri určení výšky pokuty prihliadnuté najmä na charakter protiprávneho konania, závažnosť porušenia povinnosti, spôsob a následky porušenia povinnosti vybaviť reklamáciu v lehote do 30 dní odo dňa uplatnenia reklamácie a povinnosti viesť evidenciu o reklamáciách, ktorá musí obsahovať údaje o dátume uplatnenia reklamácie, dátume a spôsobe vybavenia reklamácie a poradové číslo dokladu o uplatnení reklamácie. Následkom protiprávneho konania bolo porušenie práv spotrebiteľa chránených dotknutými ustanoveniami zákona o ochrane spotrebiteľa.

Nesplnením povinnosti vyplývajúcej predávajúcemu z § 18 ods. 4 zákona o ochrane spotrebiteľa bol spotrebiteľ ukrátený na jeho práve na riadne vybavenie reklamácie spôsobom ustanoveným zákonom. Účastník konania tak znížil rozsah práv spotrebiteľa priznaný mu zákonom o ochrane spotrebiteľa. Spotrebiteľovi vzniká ujma tým, že po celú dobu trvania protiprávneho stavu nie je riadne oboznámený s výsledkom reklamačného konania, na základe čoho nemôže podniknúť ďalšie kroky k vyriešeniu danej problematiky. Uvedeným konaním je dotknuté právo spotrebiteľa na ochranu jeho ekonomických záujmov, čím je zároveň marený účel zákona o ochrane spotrebiteľa vyjadrený v ustanovení § 3, kde jedným z chránených práv spotrebiteľa je práve ochrana jeho ekonomických záujmov. Správny orgán prihliadol tiež k tomu, že v danom prípade bola vykonanou kontrolou preukázaná opodstatnenosť spotrebiteľského podnetu.

Vo vzťahu k porušenému § 18 ods. 10 zákona o ochrane spotrebiteľa správny orgán uvádza, že zákon presne určuje pre predávajúceho povinnosť viesť evidenciu o reklamáciách a ktoré údaje má evidencia reklamácií obsahovať, pričom plní funkciu zdroja informácií pre kontrolné orgány pri zisťovaní závažnosti ohrozenia oprávnených záujmov spotrebiteľov v prípade výskytu vady výrobkov alebo služieb. Dôsledné vedenie evidencie o reklamáciách predávajúcim a jej predloženie orgánu dozoru na nazretie je dôležité, nakoľko po jej predložení je možné spoľahlivo preveriť postup predávajúceho v rámci reklamačného konania.

Z hľadiska posudzovania miery zavinenia správny orgán prihliadol aj na skutočnosť, že účastník konania ako predávajúci je povinný dodržiavať všetky zákonom stanovené podmienky predaja výrobkov alebo poskytovania služieb, ako aj povinnosti uložené zákonom, ktoré súvisia s vybavovaním reklamácií. Za ich dodržiavanie zodpovedá objektívne, teda bez ohľadu na akékoľvek okolnosti, ktoré spôsobili ich porušenie. Vzhľadom na uvedené bola pokuta uložená odôvodnene a v adekvátnej výške.

Správny orgán prihliadol aj na špecifiká daného prípadu a proporcionalitu uloženej pokuty vo vzťahu k najvyššej možnej pokute, ktorú správny orgán za porušenie povinnosti môže uložiť, a to až do výšky 66 400,- €. Správny orgán prihliadal aj na charakter sankcie ako takej, ktorou je jej preventívna a represívna funkcia. Pokuta, ktorú správny orgán ukladá účastníkovi konania nemôže byť neprimerane mierna vo vzťahu k závažnosti protiprávneho konania a jeho následkom, čo znamená, že pokuta ako finančný postih musí obsahovať aj represívnu zložku. Navyše na to, aby sankcia plnila svoju preventívnu funkciu, jej výška musí byť stanovená tak, aby sa sankcionovaná osoba vyvarovala do budúcnosti porušeniu zákonných ustanovení.

Po zvážení a vyhodnotení uvedených skutočností považuje správny orgán postih uložený na základe správnej úvahy vo výške stanovenej vo výroku tohto rozhodnutia za primeraný. Z uvedených dôvodov bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Slovenská obchodná inšpekcia
Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie v Nitre
pre Nitriansky kraj
p. schr. 49/A, Staničná 9, 950 50 Nitra

Číslo: P/0043/04/23

V Nitre dňa 16.11.2023

R O Z H O D N U T I E

Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie v Nitre pre Nitriansky kraj (ďalej aj „*I SOI v Nitre*“), ako príslušný orgán podľa § 3 ods. 1, § 3 ods. 2 písm. d), § 4 ods. 1 a § 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 20 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v súlade s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov,

r o z h o d o l t a k t o:

účastníkovi konania:

obchodné meno: **SELTEX, s.r.o.**
sídlo: **Tržničné námestie 4810, 945 01 Komárno**
IČO: **35 960 892**

na základe kontroly vykonanej dňa 11.10.2023 v prevádzkarni Občerstvenie Tripl's, Komenského 2A, Komárno, zameranej na prešetrenie spotrebiteľského podnetu č. 529/2023,

- **pre porušenie zákazu podľa ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov**, v zmysle ktorého *predávajúci nesmie spotrebiteľovi ukladať povinnosti bez právneho dôvodu*, nakoľko v čase kontroly dňa 11.10.2023 sa do vyššie uvedenej prevádzkarne dostavili inšpektori I SOI v Nitre za účelom prešetrenia spotrebiteľského podnetu č. 529/2023, kde si vystupujúc v pozícii spotrebiteľov chceli zakúpiť hamburger Spicy Chicken v hodnote 4,20 € a za ktorý chceli zaplatiť euromincami v nominálnych hodnotách 2 eurá (1 ks), 1 euro (2 ks), 10 centov (1 ks), 2 centy (3 ks), 1 cent (4 ks), avšak obsluha pokladne p. N. C. odmietla prijať dvoj a jednocentové mince a z tohto dôvodu sa nezrealizoval predaj hamburgera Spicy Chicken v hodnote 4,20 €, pričom odmietnutím prijatia zákonného platidla – euromincí v nominálnych hodnotách 2 centy a 1 cent a vyžadovaním platby euromincami vo vyššej nominálnej hodnote účastník konania ako predávajúci porušil zákaz ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu,

u k l a d á

účastníkovi konania podľa § 24 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov p o k u t u vo výške **300,- €** (slovom tristo eur).

O d ô v o d n e n i e

Dňa 11.10.2023 vykonali inšpektori I SOI v Nitre kontrolu v prevádzkarni Občerstvenie Tripl's, Komenského 2A, Komárno, zameranú na prešetrenie spotrebiteľského podnetu č. 529/2023 v zmysle ustanovení zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) a zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V čase kontroly dňa 11.10.2023 sa do vyššie uvedenej prevádzkarne dostavili inšpektori I SOI v Nitre za účelom prešetrenia spotrebiteľského podnetu č. 529/2023, kde si vystupujúc v pozícii spotrebiteľov chceli zakúpiť hamburger Spicy Chicken v hodnote 4,20 € a za ktorý chceli zaplatiť euromincami v nominálnych hodnotách 2 eurá (1 ks), 1 euro (2 ks), 10 centov (1 ks), 2 centy (3 ks), 1 cent (4 ks), avšak obsluha pokladne p. N. C. odmietla prijať dvoj a jednocentové mince a z tohto dôvodu sa nezrealizoval predaj hamburgera Spicy Chicken v hodnote 4,20 €, pričom odmietnutím prijatia zákonného platidla – euromincí v nominálnych hodnotách 2 centy a 1 cent a vyžadovaním platby euromincami vo vyššej nominálnej hodnote účastník konania ako predávajúci porušil zákaz ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu.

Za zistený nedostatok, a tým aj za preukázané porušenie 4 ods. 2 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa, citované vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, zodpovedá v plnom rozsahu účastník konania, nakoľko v zmysle ustanovenia § 2 písm. b) zákona o ochrane spotrebiteľa je predávajúcim.

Na základe uvedených skutočností bolo účastníkovi konania zaslané oznámenie o začatí správneho konania č. P/0043/04/23 zo dňa 24.10.2023 do jeho aktivovanej elektronickej schránky, ktoré bolo účastníkovi konania doručené dňa 24.10.2023.

V zmysle § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, v znení neskorších predpisov, mal účastník konania možnosť vyjadriť sa k dôvodom konania do 8 dní odo dňa doručenia oznámenia o začatí správneho konania, prípadne navrhnúť doplnenie dokazovania.

K oznámeniu o začatí správneho konania sa účastník konania v lehote stanovenej správnym orgánom nevyjadril.

Vo vysvetlivke k inšpekčnému záznamu zo dňa 11.10.2023 obsluha pokladne p. N. C. prítomná pri kontrole uviedla, že „zle oboznámená informácia“.

Vo vysvetlivke k inšpekčnému záznamu zo dňa 11.10.2023 asistent manažéra p. L. K. prítomný pri kontrole uviedol, že „oboznámí spoločnosť“.

K tomu správny orgán uvádza, že pre posúdenie danej veci je relevantné, že k porušeniu zákona preukázateľne došlo konaním, ktoré je podrobne popísané vyššie a ktoré je súčasťou popisu skutku v inšpekčnom zázname zo dňa 11.10.2023, ako výsledku vykonanej kontroly. Účastník konania ako predávajúci zodpovedá za porušenie povinností vyplývajúcich zo zákona o ochrane spotrebiteľa objektívne, tzn. bez ohľadu na zavinenie (úmysel, nedbanlivosť), ako aj bez ohľadu na okolnosti, ktoré daný výsledok – porušenie zákona, spôsobili.

Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa „Predávajúci nesmie spotrebiteľovi ukladať povinnosti bez právneho dôvodu.“.

Podľa § 17a ods. 3 zákona NR SR č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska (ďalej len „zákon o Národnej banke Slovenska“) „Národná banka Slovenska, ako aj banky, iné úverové inštitúcie, pobočky zahraničných bánk, pobočky iných zahraničných úverových inštitúcií, zahraničné banky a iné zahraničné finančné inštitúcie, ktoré vykonávajú bankové činnosti na území Slovenskej republiky (ďalej len „banka“), iní poskytovatelia platobných služieb a poštové podniky sú povinné pri peňažných platbách prijímať eurobankovky a euromince bez obmedzenia nominálnej štruktúry alebo celkového počtu prijímaných eurobankoviek a euromincí. Právnická osoba a fyzická osoba okrem Národnej banky Slovenska a banky môže odmietnuť prijatie platných euromincí aj vtedy, ak ide o zberateľské euromince; to rovnako platí aj vtedy, ak ide o poškodené eurobankovky alebo poškodené euromince, ktorých výmeny za nepoškodené eurobankovky a nepoškodené euromince sa v Slovenskej republike uskutočňujú za podmienok vymedzených v § 17b.“.

V zmysle čl. 11 Nariadenia Rady (ES) č. 974/98 z 3. mája 1998 o zavedení eura, na ktoré ustanovenie § 17a ods. 3 zákona o Národnej banke Slovenska odkazuje, „S účinkom od príslušného dátumu prechodu na hotovostné euro, účastnícke členské štáty vydajú mince denominované v euro alebo v centoch a vyhovujúce nominálnym hodnotám a technickým špecifikáciám, ktoré môže Rada stanoviť v súlade s druhou vetou článku 106 ods. 2 zmluvy. Bez toho, aby bol dotknutý článok 15 a ustanovenia akejkoľvek dohody podľa článku 111 ods. 3 zmluvy týkajúcej sa menových záležitostí, tieto mince sú jedinými mincami s postavením zákonného platidla v účastníckych členských štátoch. S výnimkou vydávajúceho orgánu a osôb osobitne určených vnútroštátnymi právnymi predpismi vydávajúceho členského štátu, žiadna strana nie je povinná prijať pri akejkoľvek jednej platbe viac ako 50 mincí.“.

Ďalej správny orgán uvádza, že následné odstránenie kontrolou zistených nedostatkov, ako aj uskutočnenie opatrení s cieľom predchádzať ich opakovaniu sa, je v zmysle § 7 ods. 3 zákona č. 128/2002 Z. z. povinnosťou kontrolovanej osoby a nie je okolnosťou zbavujúcou ju zodpovednosti za protiprávny stav zistený v čase kontroly.

Inšpektorát SOI v Nitre pre Nitriansky kraj, ako príslušný správny orgán, preskúmal podkladový materiál v predmetnej veci v celom rozsahu a dospel k záveru, že protiprávny skutkový stav bol v danom prípade spoľahlivo preukázaný. Pri hodnotení dôkazov správny orgán vychádzal najmä zo skutkového stavu zisteného pri kontrole a zaznamenaného v inšpekčnom zázname zo dňa 11.10.2023, ktorý považuje za nepochybne zistený.

O výške pokuty rozhoduje inšpektorát SOI, ktorý podľa § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa uloží výrobcovi, predávajúcemu, dovozcovi, dodávateľovi alebo osobe podľa § 9a alebo § 26 za porušenie povinností ustanovených v tomto zákone pokutu až do výšky 66 400 eur, za opakované porušenie počas 12 mesiacov uloží pokutu do 166 000 eur, ak odsek 6 neustanovuje inak. Podľa § 24 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa: „Pri určení výšky pokuty sa prihliada najmä na charakter protiprávneho konania, závažnosť porušenia povinnosti, spôsob a následky porušenia povinnosti.“ Podľa § 24 ods. 6 zákona o ochrane spotrebiteľa: „Ak ide o menej závažné porušenie povinnosti podľa odseku 1, na základe postupu podľa odseku 5, orgán dozoru môže pred rozhodnutím o uložení pokuty povinného vyzvať, aby upustil od protiprávneho konania a v určenej lehote vykonal opatrenia na nápravu následkov protiprávneho konania. Vo výzve orgán dozoru oznámi následky protiprávneho konania, určí povinnému primeranú lehotu na výkon opatrení na ich nápravu a poučí ho o následkoch v prípade ich nevykonania. Ak povinný upustí od

protiprávneho konania a vykoná opatrenia podľa predchádzajúcej vety, orgán dozoru nevydá rozhodnutie o uložení pokuty. Ak povinný neupustí od protiprávneho konania a nevykoná opatrenia na nápravu následkov protiprávneho konania oznámených vo výzve v určenej lehote, orgán dozoru rozhodne o uložení pokuty podľa odseku 1.“ Správny orgán pri určení výšky pokuty vychádzal z vlastných zistení a uváženia správneho orgánu aplikujúceho zákon. Jednotlivé dôkazné prostriedky zhodnotil podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti a dospel k záveru, že porušenie povinnosti zo strany účastníka konania, bolo spoľahlivo preukázané. Správny orgán zastáva názor, že v predmetnom prípade, s prihliadnutím na charakter a rozsah zisteného nedostatku, nejde o menej závažné porušenie povinnosti v zmysle ustanovenia § 24 ods. 6 zákona o ochrane spotrebiteľa, tzn. z uvedeného dôvodu bol správny orgán povinný pristúpiť k uloženiu postihu. Správny orgán podotýka, že využitie predmetného inštitútu je len fakultatívne. V zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky sú štátne orgány oprávnené konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon – v uvedenom prípade zákon o ochrane spotrebiteľa.

Podľa § 24 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa bolo pri určení výšky pokuty prihliadnuté najmä na charakter protiprávneho konania, závažnosť porušenia povinnosti, spôsob a následky porušenia zákazu ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu. Následkom protiprávneho konania bolo porušenie práv spotrebiteľa chránených dotknutým ustanovením zákona o ochrane spotrebiteľa.

Správny orgán vzal do úvahy, že odmietnutím prijatia zákonného platidla – euromincí v nominálnych hodnotách 2 centy a 1 cent a vyžadovaním platby euromincami vo vyššej nominálnej hodnote účastník konania ako predávajúci porušil zákaz ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu. Na odmietnutie prijatia euromincí ako zákonného platidla v eurozóne slúžiaceho na uhrádzanie peňažných záväzkov musí existovať zákonný dôvod, pričom takýto zákonný dôvod v predmetnom prípade neexistoval. Ukladanie povinnosti spotrebiteľovi bez právneho dôvodu považuje správny orgán za závažné porušenie zákonom stanovených povinností. Správny orgán prihliadol tiež k tomu, že v danom prípade bola vykonanou kontrolou jednoznačne preukázaná opodstatnenosť spotrebiteľského podnetu.

Z hľadiska posudzovania miery zavinenia správny orgán prihliadol aj na skutočnosť, že účastník konania ako predávajúci je povinný dodržiavať všetky zákonom stanovené podmienky predaja výrobkov alebo poskytovania služieb. Za ich dodržiavanie zodpovedá objektívne, teda bez ohľadu na akékoľvek okolnosti, ktoré spôsobili ich porušenie. Vzhľadom na uvedené bola pokuta uložená odôvodnene a v adekvátnej výške.

Správny orgán prihliadol aj na špecifiká daného prípadu a proporcionalitu uloženej pokuty vo vzťahu k najvyššej možnej pokute, ktorú správny orgán za porušenie povinnosti môže uložiť, a to až do výšky 66 400,- €. Správny orgán prihliadal aj na charakter sankcie ako takej, ktorou je jej preventívna a represívna funkcia. Pokuta, ktorú správny orgán ukladá účastníkovi konania nemôže byť neprimerane mierna vo vzťahu k závažnosti protiprávneho konania a jeho následkom, čo znamená, že pokuta ako finančný postih musí obsahovať aj represívnu zložku. Navyše na to, aby sankcia plnila svoju preventívnu funkciu, jej výška musí byť stanovená tak, aby sa sankcionovaná osoba vyvarovala do budúcnosti porušeniu zákonných ustanovení.

Po zvážení a vyhodnotení uvedených skutočností považuje správny orgán postih uložený na základe správnej úvahy vo výške stanovenej vo výroku tohto rozhodnutia za primeraný. Z uvedených dôvodov bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.